

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno MDLX. ad annum MDCXXIII.

Parisiis, 1644

XVII. De bonis, & iuribus ecclesiarum tuendis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15522

XVII.

ANNO
CHRISTI
1596.

U T ecclesiarum bona & iura integra conseruentur, ne vel temporum iniuria, vel vsurpantium cupiditate, quorum insidiis vndique circumueniuntur, pereant; mandamus omnibus & singulis episcopis, vt cum primum facere potuerint, curent librum confici, in quem referantur episcopalis mensæ census, redditus, bona, prædia, iura, & iurisdictiones, & feuda cum finibus, attinentiis & pertinentiis illorum, & in illorum singulis notis exprimantur priuilegia, tituli, seu concessiones & legata ita clare & specificè, vt primo liceat intuitu recognoscere res ipsas, & vniuersa ecclesiæ, seu mensæ episcopalis integra iura; quod sit perpetuum episcopalium iurium monumentum.

Curent præterea episcopi, vt fiat item liber, in quem referantur clara & distincta scriptione dignitates, præbendæ, ecclesiæ parochiales, curatæ, & quæcumque beneficia tam simplicia, quam vel residentiæ, vel curæ animarum obligationi obnoxia, cum priuilegiis, iurisdictionibus, prædiis, redditibus, censibus, adiunctis finibus locorum, ac titulis eorum iurium præfatorum ad futurorum temporum memoriam, & ecclesiasticorum iurium conseruationem: quod ipsum negotium licet prima specie laboriosum & difficile videatur, non magno poterunt episcopi negotio per vicarios foraneos, seu alios ministros idoneos perficere; atque idem curent a capitulis cathedralium & collegiatarum ecclesiarum fieri.

Cum vero ad rectam administrationem non minus pertineat possessa conseruare, quam amissa & vsurpata recuperare, statuimus per episcopos diligenter vrgendum, vt a libris mensæ episcopalis, capitulorum, & quorumcumque beneficiorum partitæ, quæ non exiguntur, decerpantur, & in libellum particularem referantur: postremo procuratoribus iniungant, vt super earum singulis experiantur non minus scite, quam prudenter, vt amissa, vt vsurpata iuris mediis recuperentur; recuperationes vero ad singulas partitas mandent adscribi, vt ipsæ etiam in earum, quæ exiguntur, numerum integre referantur.

Locationes bonorum ecclesiasticorum vltra triennium sine apostolica concessione sub pœna a iure statuta fieri

prohibemus: permutationes bonorum ecclesiæ sine concessione apostolica, infeudationes & emphyteuses contra sacrorum Canonum ordinationes & iuris tramitem attentari non debere edicimus: attentata in contrarium, cassa & nulla declaramus, & quatenus opus sit, irritamus, cassamus & annullamus, & qui contrafecerint, obnoxios pœnis iuris declaramus.

ANNO
CHRISTI
1596.

Vt autem sacrilega vsurpatorum cupiditas statum agnoscat suæ peruersitatis & a malo desciscat, in omnibus ecclesiis curatis præcipimus & mandamus, in tertia dominica cuiuscumque mensis intra Missarum solennia promulgari populo decretum sacri Tridentini Concilii sessione 22. cap. II. de reformatione in linguam Italicam conuersum: Confessores vero præcipimus omnes serio moneri, vt pœnitentes super vsurpationibus præfatis confessionum tempore examinare studeant.

Episcopos autem per misericordiam Dei obsecramus, vt memores officii & muneris sui intelligant ecclesiarum & Christi patrimonii esse se administratores; mysteriorum vero Dei dispensatores, vt in altero libera sit exhibitionis & donationis commissa potestas: in altero vero facultas limitibus certis adstricta, quos transilire non liceat. Neque vero carni & sanguini de terris, ac bonis ecclesiæ dandum, aut impertiendum, etiam ratione censuum, nouarum infeudationum & nouæ emphyteuseos, vt terrarum & prædiorum ecclesiasticorum patrimonialium forma confundatur, & continuetur agrorum series, quam posterius non agnoscant, & in ecclesiis successores non intelligant: meditentur vero extremi diei rationem illam, quæ districto Dei iudicio subiicietur, ne sibi temporalis patrimonii incremento salutis & æternæ vitæ interitum comparent, & lucri specie perpetuam & ineuitabilem exitii perditionem subeant.

Auaritia, quæ est idolorum seruitus, aliena iniquius rapiente, & ad id quod suum non est, cupiditatem & manus extendente, nedum proprium cupidius retinente, quam Christianam decet caritatem, ferendum non est, vt cum iurium ecclesiasticorum iactura, qui percrebuerant abusus perseverent & progrediantur: fit autem, vt administratores reddituum & censuum ecclesiasticorum multa

ANNO
CHRISTI
1596.

ad suum commodum trahant; & dum factis rationibus administrationis debitores apparent; tum pro eo, quod debent, censum liuellarium super suis bonis ecclesie constituent; ac ut sua peruerfitatis solatium in promptu habent, ita facile adducuntur, ut plura in suos usus infumant, quam in ecclesie commodum: alterum sequitur, ut omnes certatim ecclesiarum administrationes cupide potius, quam ambitiose, quarant, cum tamen liuellationes huiusmodi a parte venditorum iniquae, a parte emptorum minus licitae appareant: quod ex bulla Pii quinti de censibus satis liquet. Idcirco opportuno remedio huiusmodi malo occurrentes, primo declaramus inhabiles omnes & singulos, cuiuscumque conditionis, nominis, ac tituli bonorum ecclesiasticorum administratores, qui sunt debitores, & debita non solidarunt, ad eandem administrationem recipiendam, donec, quod debent, integre persoluerint: eorumdem vero electionem tamquam non legitimam, & contra iuris ordinem, & rationem factam, cassam, & nullam declaramus, & quatenus opus sit, irritamus, & annullamus: secundo liuellationes quascumque per debitores ecclesiarum, aut alios, modo quo praefertur, etiam ratione censuum non solutorum factas, nullas pronuntiamus: tertio filios, & heredes debitorum iam defunctorum, donec integram summam defunctorum nomine debitam persoluerint; inhabiles ad ecclesiarum administrationem, quibus aliquid eo nomine debent, dicimus, & declaramus.

XVIII.

DIOECESEON latitudo efficit, ut cum episcoporum oculi in particularia quaedam locorum facta, & necessitates assidue intendi non possint, expediat ministros distributis in dioecesi regionibus habere, quos ipsarum regionum portionibus vicarios foraneos praeficiant. Horum episcopi fidei ac diligenti opera ad multa uti poterunt, in primisque ad executionem illorum, quae synodalibus constitutionibus praescribuntur, ac mandantur ad continendos ecclesiasticos officio, ecclesias ornatu, populos pietatis lege, & ad ea, quae paucis capitibus perstringemus, cum ex his aliquando quasi fundamentis maiorum possit profectum materia excitari.

Viciorum foraneorum munus praecipuum est, quae

PPPPP iij